

SAYI : 14

Fiyatı: 100 kr.

ÇARŞAMBA GÜNLERİ
ÇIKAR

26 MART 1975

Adres : P.K. 68

ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendileri, aydınlar için yazılmış olan herşeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler ve işçilere fabrika şartları hakkında birkaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece birkaç (zavallı) aydındır.»

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

«MİLLİYETÇİ CEPHE» Hükümeti yaşamaz

• Milliyetçi Cephe Emperyalist- Kapitalizmin bugünkü çıkarlarını koruyamaz

• Demirel büyük sermayeyin güvenini tekrar kazanmak için iktidar istiyor

Hükümeti kurmakla görevlendirilen Demirel sevinç içinde.

DEMİREL AP'SİNİN BUGÜNKÜ DURUMU

Buhrana düşen kapitalist-emperyalizm, sosyalizmin gelişmesini engelleyebilmek için yeni yollar aramak zorunda kalmıştır. Baskıcı rejimlerle egemenliğini sürdüremiyen kapitalizm, çalışanları bazı sosyal adalet programlarıyla uyutacak bir yol tutmuştur. Bu durum, Türkiye'de, emperyalist-kapitalizmin ve onunla bütünleşmiş olan yerli «akıllı» büyük sermayenin, desteğini A.P.'den, CHP'ye kaydırmasına sebep olmuştur. Bunun yanı sıra A.P. bir takım bölünmelere uğramış ve bugünkü zayıf duruma düşmüştür.

Demirel, emperyalist-kapitalizmin ve yerli «akıllı» büyük sermayenin güvenini tekrar kazanmak istemektedir. Ayrıca parti kadrolarını ayakta tutmak ve kaybettiği ittifakları tekrar kazanmak için iktidar olmak istemektedir. «Milliyetçi Cephe»nin kuruluşunun esas nedeni budur.

MİLLİYETÇİ CEPHE NEDİR?

AP'nin yanı sıra Milliyetçi Cephe'yi oluşturan partiler, gelişen kapitalizm karşısında yok olan güçleri temsil etmektedirler. Bunlar kapitalizmin tekelleşmesine karşı oldukları gibi, işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketine de karşıdurlar. Esasen kapitalist gelişmenin gerisinde kalan AP, bu güçlerle giriştiği ittifaktan dolayı, daha da tutucu olmaktadır. Bu tutuculuğu ve anti - komünist propaganda ile ittifaka girdiği partilerin oy tabanını tekrar kazanacağını ummaktadır.

DEMİREL HÜKÜMET KURABİLECEK Mİ?

Demirel'in hükümet kurabilmesi ne demektir? Şu demektir: Milliyetçi Cephe'yi oluşturan gerici ve faşist bozuntusu partilerle pazarlıkta anlaşması demektir. Ortak bir çalışma programı hazırlayabilmesi demektir. Ve en sonunda bir bakanlar kurulu listesi tertiplenebilmesi demektir.

Milliyetçi Cephe'yi oluşturan bütün partilerin ortak noktası, işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketini bastırmaktır. Sermayedarların sömürü oranını arttırmaktır. Yüzeyle bir takım ayrılıklara rağmen, bu partilerin böyle bir amaç etrafında birleşmeleri mümkündür. Ve bu sebepten ortak bir program hazırlamakta güçlük çekmeyeceklerdir. Yine yüzeyle çok şiddetli pazarlıklara rağmen, bakanlar kurulunun taksiminde de zorluk çekmeyecekleri muhakkaktır. Şu halde Demirel, bir hükümet kurabilecektir. Ancak kuracağı bu hükümetin, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanıp, onaylanmayacağı ayrı bir tartışma ve merak konusudur.

TOPLU SÖZLEŞMELER KISITLANIP ÜCRETLER DONDURULMAK İSTENİYOR

Sermayedarların çıkarına işçiler silah fabrikalarının kurulması için silah fabrikatörlerine çağırıyor. Sermayedarlara karşı mücadelede işçilerin zor günlerine peşkeş çekiyorlar. İşçi sınıfı, işçileri burjuvaziye teslim eden,

mazlara girdi. Kıbrıs müdahalesi- nin 25 milyar lira civarındaki fa- turası ve kurulmasına çalışılan silah sanayiinin faturasını kimler ödeyecek? Maliye Bakanı bunu soruyor. Bunun için ilk elde şe- kere, buğdaya, tekel maddelerine, elektriğe vs. yeni zamlar yapıldı. Buna rağmen siyasal iktidar ye- ni zamlar yeni vergiler getirmek istiyor.

Kesilen Amerikan askeri yar- dımlarının yerine Türkiye'de si- lah fabrikaları kurmak ve askeri malzemeler satmak için Ameri- kan, Alman ve İngiliz sermaye- darları sıraya girdiler. Onlarla işbirliği içindeki Türkiye'li ser- mayedarlar da silah sanayiinden gelecek yeni kârların kokusunu aldılar, keyifle ellerini oğuştur- yorlar.

Bu giderleri karşılamak için getirilen yeni zamlar ve yeni ver- giler sermaye iktidarına yeterli gelmiyor. Sermayedarlar kârları- nı daha da arttırmak için işçilerin ücret artışlarını kısıtlamak isti- yorlar. Bunun için kamu kesimin- de çalışan 550 bin işçinin toplu sözleşmesini Bakanlar Kurulu- nun tek elden yürütmesini kanun laştırmak istiyorlar. Yani serma- yedarlar kendileri birleşip güçle- nirken sendikaları göstermelik kuruluşlar haline getirmek isti- yorlar. Böylece kamu kesiminde- ki 550 bin işçiyi boğaz tokluğuna çalıştırmayı hayal ediyorlar. Özel sektörde ise esasen işçilerin yüz- de sekseni asgari ücretle çalışı- yor. Kısacası Kıbrıs müdahalesi- nin ve savaş sanayiinin tüm yü- kü işçi sınıfının ve diğer ücretli- lerin sırtına bindirilmek isteniyor.

Bunlara karşı işçi sınıfının daha sıkı olarak birbirine bağlan- ması gerekiyor. İşçilerin, bu tasa- rılara karşı mücadele etmek için zorlu geçecek toplu sözleşme gö- rüşmelerine, maddi olarak güçlü girmesi gerekiyor. Oysa sendika-

daha fazla kâr sağlamak için iş- çileri savaş fonlarına para verme-

lerinde kullanılacak aidatları sa- vaş fonlarına vererek sermayedar

mücadelesini yürütemeyen sahte liderleri tasfiye etmelidir.

BAKSAN İŞÇİLERİ:

“HAKLARIMIZI SÖKE SÖKE ALACAĞIZ” dedi

BARTIN (Özel) : Bir süre önce Bartın Baksan Kağıt sana- yi işvereni ile Selüloz - İş Sen- dikası arasında sürdürülen top- lu sözleşme görüşmeleri uyuş- mazlıkla neticelenmişti. Uzlaş- tırma Kurulunun kararını, sen- dika kabul etmemiş ve grev ka- rarı almıştı. Sendikanın grev kararı alması üzerine, işveren de işyerinde lokavt ilân etmiş- ti.

«GREV, İŞÇİ SINIFININ EN TABİİ HAKKIDIR.»

17 Mart pazartesi günü başlatılan grev devam etmektedir. İşveren, Baksan işçileri- nin sendikaları ile olan birlik ve bütünlüğünü hazmedememek- tedir. İşçi - Sendika bütünlüğü- nü bozmak için çeşitli oyunlar tertiplemektedir. Bartın gaze- telerini emri altına alan işveren Bartın halkını yanıltıcı beyan- larda bulunmaktadır. Grev ka- rarı alınmasında büyük payı o- lan sendika şube başkanı Hay- rettin Özyurt'a «tertipçi» dam- gasını vurmaktadır. Bu konu- da Hayrettin Özyurt gazetemi- ze verdiği demeçte şunları söy- lemştir: «İşveren, bana bu ya- kıştırması ile «grev hakkına» tahammülsüzlüğünü ortaya koy- maktadır. Bir kere, grev, işçi sınıfının en tabii hakkıdır. Diğer taraftan grev yapmamızın haklı- lığı da ortadadır. Fabrikada ça-

Bartın - Baksan işçileri, Selüloz - İş Şube Başkanı HAYRETTİN ÖZYURT (soldan ikinci) ile birlikte görülüyor.

lışan işçilerimiz ortalama 900 li- ra maaş almaktadır. Fabrika i- ki yılda kendisini amorti etmiş- tir. İşverenin iki yılda sağladığı kâr 20 milyon lira civarındadır. Bizim isteklerimiz ise aynı süre için 4,5 milyon lira tutmakta- dır.» diyerek, devamla «Bu du- rum karşısında bana «tertipçi» damgasını vuran işveren, Bak- san işçileri ve Bartın halkı kar- şısında güllünç duruma düşmek- tedir.» demiştir.

Hayrettin Özyurt, Baksan iş- çilerinin yoğun bir şekilde sömü- rüldüklerini de şöyle ifade et- miştir: «Türkiye'de yılda 200 milyon torba kağıt üretilmekte- dir. Bunun 100 milyonu Türki- ye'deki 7 fabrikada üretilirken, geri kalan 100 milyon torba kâ-

ğıt, Baksan işçileri tarafından ü- retilmektedir. Ve işçilerimizin al- dığı sadece 900 liradır.»

«İŞVERENİN OYUNLARINI BOZACAĞIZ»

İşverenin, işçi - sendika bü- tünlüğüne ve grev uygulamasına tahammülsüzlüğünü, Selüloz - İş sendikası teşkilatlanma sekrete- ri Remzi Gerçek de şöyle ifade etmektedir: «İşveren, hastalanan işçilerimize muayene olabilmeleri için gerekli olan vizite kâğıdını vermemektedir. İşverenin bu dav- ranışı, işçilerimizin hayatna de- ğer vermeyişinin en açık örneği- dir. Oysaki, işverenin grev sı- rasında da vizite kâğıdı vermesi (Devamı 2. sayfada)

Demirel'in, bir an için, Cumhur- başkanı ve zinde kuvvetlerin onayını aldığı düşünelim. Böyle bir hükümet, Meclis'ten güvenoyu alabilecek midir? Meclis pazarlıkları iyi geçerse, millet- vekili alış - verişinde anlaşma olursa, bu hükümetin güvenoyu almakta zor- luk çekmeyeceği açıktır. Kaldı ki, uy- gun (!) bir tarihte seçim yapılması ön- görülmüşse, CHP'nin de en büyük des- teğinin sağlanacağı muhakkaktır..

DEMİREL HÜKÜMETİ NE YAPACAK

Demirel hükümeti Meclisten gü- venoyu aldığı takdirde şunları yap- caktır: Demirel liderliğindeki AP kad- roları iktidarın nimet ve fırsatlarına a- lışmıştır. Demirel'in ilk işi, bu kadro- larına iktidarın nimet ve fırsatlarını aç- mak olacaktır. Milliyetçi Cephe'nin di- ğer partileri de, bu yağmadan nasiple- rini alabilmek için birbirleriyle yarış- edeceklerdir.

Demirel'in ikinci işi, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesini bas- tırmak için, emrindeki bütün kolluk kuvvetleriyle, işçi sınıfının üzerine sal- dırmak olacaktır. Kaldı ki Türkeş'in ko- mandoları bu iş için dünden hazırdır.

İrmak hükümeti, sermayeye karşı görevini yerine getirmiştir. Gerekli zamlar yapılmış, yeni vergiler öngören bütçe Meclis'in onayından geçmiştir. Şimdi Demirel halk adamı pozlarında ortaya çıkacaktır. Elindeki bütün kay- nakları kısa dönemde piyasada ferahlık yaratmak için kullanacaktır. Sonra da «piyasaya bolluk getirdim» diyerek ve siyasi iktidarı elinde tutarak, kaybettiği oyları kazanabilmek umuduyula seçime gidecektir.

DEMİREL HÜKÜMETİ NİÇİN YAŞAMAZ

Ancak bütün bunlara rağmen De- mirel hükümeti uzun süre ayakta ka- lamaz. Kendisi ne kadar istemiş olursa olsun, emperyalist - kapitalizmin ve onunla bütünleşen yerli büyük serma- yenin çıkarlarını geliştiremez. Demirel bir yol ayrımındadır. Eğer büyük ser- mayenin sömürsünü arttırmak ister- se, Milliyetçi Cephe adı altındaki, düz- mece ittifakı bozmak zorundadır. Fa- kat iktidarda kalmak isterse, bu ittifa- kı sürdürmek zorundadır. İşte Demirel' in açmazı budur. Ve eninde sonunda kaybedecektir.

OKUYUCU MEKTUPLARI...

Konu:

İşçi sınıfının
bağımsızlığı

C.H.P.

Desteklenmemelidir.

Kardeşler,

Basında olsun, işçi sınıfı sosyalistleri arasında olsun, «CHP desteklenmeli mi, desteklenmemeli mi» ve buna benzer sorular bir çok zamandan beri tartışılıp duruyor. Ben bir işçi sınıfı sosyalist devrimcisi olarak, bu gibi sorulara, işçi sınıfı açısından baktığım zaman hemen «hayır» diyorum. Neden hayır diyorum? Elbette bunun bir çok nedenleri, örnekleri var. Bu nedenlerin, örneklerin hepsini buraya sıralamaya lüzum yok. Bir kaç somut örnekle bunları yazmağa çalışacağam. CHP bir işçi sınıfı partisi değildir. CHP tekelci sermayenin partisidir. İşçi kardeşlerim CHP'yi kısa iktidar döneminde görmüşlerdir. Kime hizmet ettiğini görmüşlerdir. «Aracıyı, tefeciye, karaborsayı, sömürüyü kaldıracam» demişti. Bunların hangisini yaptı? Hiçbirini. Daha da hızlandırdı. CHP bunları yapsaydı işçi sınıfının partisi olur muydu? Hayır hiç bir zaman olamaz. Çünkü işçi sınıfının partisi, ancak işçiler tarafından örgütlenip, biz sosyalist işçilere bilinç götüren ve işçi sınıfının öncülüğüne inanan işçiler tarafından kurulur.

KONU:

HAK KAVGASI

**Emekçiler kendi
davalarına
sahip çıkmalıdır**

Tüm emekçi kardeşlerim kendi davanıza sahip çıkmanın zamanı çoktan gelip geçmektedir. İşverenler size «amele» derler. Çünkü onları «emek» sözcüğü bile ürkütür.

Solun zorlaması ile bazı haklar elde edilmiştir. Ama bununla yetinmek çok yanlış ve hatalıdır. Bunları görebilmek için çok okumak gerekir. Türkiyedeki sendikaların yüzde yetmiş sarı sendika, yani işverenler tarafından satın alınmış insanlar. Kapitalist düzende işçi sınıfı kendi siyasi örgütünü kurmadıkça tam emeğinin karşılığını almasına imkân yoktur.

İşçi kardeşlerim, biraz senin nasırlı ellerinin yaratmış olduğu üretimin kimlerin eline geçtiğini ve nasıl gaddarca harcandığını görelim. Bilhassa sanayi bölgelerinde sıfırdan başlayan en küçük esnaf on yılda rahat 5 milyonluk adam olur. Tamamen yüzde 300 aşırı kârla işçinin sırtından çıkar. Başçavuş, şef, mühendis beylerin şahsi işlerini gören binlerce insanın aylıkları senin sırtından çıkar. Doktorlar kısa zamanda milyonları vurup her sene Avrupa ve Amerika turnesine çıkar, seni soyarak hiç acımadan. Tüm siyasi partiler, kendi

KONU:

**EKONOMİK VE POLİTİK
MÜCADELENİN BİRLİĞİ**

Sendikal mücadele anlayışımız

İŞÇİ DAVASI'na en sıcak sevgi ve saygılarımla selamlarım. Bu benim ilk mektubum. Bundan sonra sık sık yazmaya kararlıyım. Gazetemiz çıkana kadar okumayı, öğrenmeyi düşünüyorum fakat yazmayı aklıma dahi getirmiyordum. Daha açıkcası bu işin aydın işi olduğunu düşünüyordum. Fakat şimdi çok iyi anlıyorum: politikacı anadan doğma değil, çalışmadan sonra oluyor. Hele işçi sınıfından bir sosyalist için bilgi dağarcığını doldurmayı, o bilgileri basınla sözlü olarak kitlelere duyurmayı çok önemli buluyor ve görev sayıyorum.

**SENDİKAL MÜCADELE
ANLAYIŞIMIZ**

Değişen emperyalizm, devamlı gelişen teknoloji ve bilim, işçi sınıfı mücadelesinde yeni boyutlar kazandırıyor. Acil, inat ve sabırla yapılacak görevler işçi sınıfı öncülerini her zamankinden çok çalışmaya ve öğrenmeye zorluyor. Ülkemizde dar kafalı klasik sendikacılık anlayışıyla hareket eden sendika patronları, kendilerini yenilemek bir yana hâlâ eski alışkanlık içinde. Kısır sendikal çekişmelerle, işçi sınıfı mücadelesini yozlaştırıp, ekonomik mü-

cadelenin dar sınırları içerisinde hapsolmasına sebep oluyorlar. İşçi sınıfı, mücadele tabanını daraltan, olaylara dünya ve Türkiye işçi sınıfı hareketi açısından bakmayan anlayışa «dur» demelidir.

Uluslararası tekelci kapitalizm, bölgesel mücadeleyi hiçe sayıyor. Aynı iş kolunda çalışan tüm ülke işçilerinin desteğini kazanmayan, en inatçı ve kararlı işçilerin yürütmediği mücadelenin başarı şansı yoktur. İşçilerin mücadelesini fabrika kapatmakla (lokavt) kıran sermayeye karşı işçi sınıfı mücadelesini sürdürmelidir. İşçi sınıfı, dünya ve ülkemize bakış ufkunu açmayan, kalkınma edebiyatıyla halk sektörüne yatırımları amaçlayan anlayışa karşı mücadele etmelidir. Dünya işçi sınıfı hareketlerinin çok gerisinde kalan sendika ağalarına karşı en amansız mücadeleyi vermelidir. Böyle sendikacıların, sınıfsal anlayışı bizim gazetemiz vasıtasıyla her yerde teşhir edilmelidir. Bunu yapmak, bunu duyurmak işçi sınıfı öncülerinin ve işçi sınıfı öncülüğüne inanan her aydının vazgeçilmez görevlerindedir. Biz böyle sayıyoruz.

**BİR FABRİKA İŞÇİSİ
(Ereğli Demir Çelik)**

Mektuplar üzerine

İŞÇİ DAVASI'na gelen mektupları imkân nispetinde yayınlamaya çalışıyoruz. Bu arada, dile getirilen fikirleri nasıl bulduğumuzu da belirtmek istiyoruz.

Bu sayıda yer alan mektuplar genellikle olumlu. Karadon ocağında çalışan madden işçisi arkadaşımızın görüşü çok doğru. C.H.P.'nin desteklenmesinin yanlış olduğunu biz de baştan beri söylüyoruz. Yalnız, arkadaşımız gerekçe olarak CHP iktidarının yaptığı zamları göstermiş. Tabii ki mesele sadece bu kadar değil. Bu meseleye işçi sınıfının öncülüğü ve bağımsızlığı açısından daha geniş çapta yaklaşmak gerekiyor.

Ereğli Demir-Çelik'de çalışan işçi arkadaşım sendikal mücadele konusundaki görüşü de tutarlı. Bugüne kadar sendikalarda çalışmanın önemi kavranamadı. Daha çok dışardan ve uzaktan konuşmakla yetinildi. Artık bu mücadeleye daha yakından katılmak şart. Fakat bunu yaparken «parti» ile «sendika»yı karıştırmamalı. Ve bütün çalışmaların can damarının politik çalışma olduğunu da unutmamalı.

Hatay'ın Topardıç köyünde öğretmenlik yapan arkadaşım köylerdeki yoksulluğu dile getirmesi de yerinde. Sadece işçilerin değil, bütün emekçilerin hakları...

Şimdi biz, CHP desteklenmeli, diyenlere, açıkça soruyoruz. Ve diyoruz ki : iktidar döneminde demire, çimento-ya, buğdaya zam yapmıştır. Bu zamlar kime yaramıştır. İşçilere mi yaramıştır, demir-çimento tüccarlarına ve toprak ağalarına mı yaramıştır? Bu soruların cevabı da açık. İşçi, demir, çimento, buğday satar mı? Satmaz. İşçi bunları alabilmek için sadece işgücünü satar ve ken disinin yapmış olduğu şeyi para karşılığında almaya çalışır. CHP iktidar döneminde, halkımız şeker, yağ sıkıntısı çekerken, CHP'li şeker-yağ tüccarları halkımızdan tıpkı AP'lilerin yaptığı gibi şekerlerini, yağlarını stok edip gizlemişlerdir. Böyle bir partiye işçi sınıfı sosyalist kardeşlerim oy veremez, vermemelidir. Ben CHP'yi kapitalizmin akıllı savunucusu, diğer sağ kanattaki partileri de akılsız savunucuları olarak görüyorum.

Yaşasın işçi sınıfının sosyalistleri ve işçi davasına inananlar.

BİR MADEN İŞÇİSİ
(Zonguldak-Karadon)

KONU: KÖYLERDEKİ YOKSULLUK

İşçi gardaşlar,

Bizler yanımızda değil, içinizdeniz. Örneğin köy öğretmeniyiz. Kırkbin köyden bir köy. Yirmi konut ilkel yapı bir köy. Irgat. Adana - Çukurovaya pamuğa gitmeseler aç kalırlar. Tarım işçileri. Okul yok. İki buçuk metrekarede bir köy damı. Kırk çocuk, kalem parası bile bulamaz. Lastik ayaktabılar. Ekmek, turpla beslenirler. Biz de ekmek - helva ile besleniriz. Onların öğretmeni. Onlardan 1200 liracık bir maaş sekizinci yıla karşılık. Anaya,

ve köylüyü tamamen unutmuştur. Aslında bütün köylerde işçidir. Yedisinden yetmişine kadar, hiç bir sosyal hak sahibi olmadan, kendi kaderlerine itilmiştir. Bin yıldanberi savaş olunca Aslan Mehmet, savaş bitince ırgat Mehmet, onların alın yazısı. Kapitalist ülkelerde savaş yapan hep emekçi çocuklarıdır. Yani emekçiyi emekçiye vurdurmaktadırlar. Dünyadaki emekçiler bu bilince vardığı zaman savaş ortadan kalkacaktır. Çünkü bütün savaşların perde arkasında ganimetler vardır. Vatan dendiği zaman, vatan üstünde tüm sosyal haklar bütün fertlere eşit şekilde uygulanmıyorsa, onun adı vatan-sız olur.

İşçi kardeşim sen çok okudukça ve bilinçleştikçe bu sömürü düzeni muhakkak yıkılacaktır. Şimdiden duvarlar çatlamaya başlamıştır. Her yasak altında bir hakikat gizlidir. Sosyalizm demek, eşit şekilde, kula kul olmadan, onurlu yaşamak demektir. Gerçek halk idaresinin adıdır. Ve sizin simgenizdir. Selam, kendi çıkarlarınızı, dünyadaki bütün emekçi insanlarda isteyebilen, hakiki işçi, köylü ve aydınlara.

(Zonguldak - Çatalağzı)
BİR ZANAATÇI

kardeşe bakmakla yükümlü. Her türlü bunalımı gülerek göğüslemek zorunda. Yoksa kuşak yetiştiremez. Kafa açlığımız da bir sorun.

Yeni Ortam'da «İŞÇİ DAVASI» adlı gazetenizin küpürünü okudum. Okuma olanağı nasılsa okumak istiyorum.

Bütün işçi kardeşlerime selâmlar. Güç - bilinç dileğiyle sevgiler, saygılar sunarım.

BİR ÖĞRETMEN
(Hatay - Topardıç Köyü)

BAKSAN İŞÇİLERİ

(Baştarafı 1. sayfada)
kanuni bir zorunluluktur. İşveren, 20 mart perşembe günü de, işçilerimizi zabıta kuvvetleri ile karşı karşıya getirmenin bir denemesini yapmıştır. Fabrikaya tanker sokmak istemiştir. Fabrikaya tanker sokulması gerekiyor sa iş mahkemesinin kararı olması gerekir. İşverenin mahkemenin böyle bir karar almadan fabrikaya tanker sokmak istemesi, işçileri zabıtayla karşı karşıya getirmek istemesinin bir denemesidir. Biz, işverenin bu tür oyunlarına gelmeyeceğiz. Mücadelemizde haklıyız, kararlıyız. Haklarımızı alıncaya kadar direneceğiz» demiştir.

Bu arada Selüloz-İş sendikası genel başkanı Necati Cansever de İzmit'te çıkan «Hürsöz» gazetesine Baksan greviyle ilgili bir demeç vermiş ve «Üyelerimize hakları verilmeye kadar direnmeye kararlıyız.» demiştir.

Grevin başarıyla sonuçlanacağına işçilerin ve sendikacıların inancı tam. İşverenin, greve uzun süre dayanamayacağını sen dika şube başkanı Hayrettin Özyurt şöyle ifade etmektedir : «İşverenin, stok edilmiş torba kâğıdı bulunmamaktadır. Olsa da kıymeti yoktur. Buna karşılık yurt içinden ve yurt dışından siparişler vardır. İran'a ve Ürdün'e ihracat yapıyordu. Orarlardan büyük miktarlarda siparişler vardır. Bu siparişleri karşılayabilmek için en kısa zamanda üretime geçmek isteyecektir. İşveren, fabrikayı Libya'ya, şuraya, buraya nakledeceği söylentilerini yaymaktadır. Bu söylentiler işçilerimizin moralini bozmak için ortaya atılıyor. İsteklerimizdeki haklılığımız ve mücadelemiz moralimizi en üst noktada tutmaktadır.»

BARTIN HALKI DA BAKSAN İŞÇİLERİNİ DESTEKLİYOR

Bartın halkı tarafından da Baksan işçilerinin haklı grevi desteklenmektedir. İşçilere halk tarafından maddi ve manevi yardımlar yapılmaktadır. Bartın Belediye Başkanı Davut Fırıncı da işçilere yiyecek yardımında bulunarak, Bartın halkının da Baksan işçilerinin yanında olduklarını göstermiştir.

GREVDEKİ BAKSAN İŞÇİLERİ YALNIZ DEĞİL

● Çimse-İş Sendikası Filyos şubesi, Baksan işçilerinin maddi ve manevi olarak destekliyor.

● SEKA Çaycuma işçileri, Baksan işçileri için yardım kampanyası açtı.

● Zonguldak Maden İşçileri Sendikası ve diğer sendikalarda Baksan işçilerinin grevini desteklemelidir.

Çimse-İş Sendikası Filyos şube başkanı Ahmet Kaykçı : «Çaycuma Selüloz-İş Sendikasının Bartın'da kurulu Baksan işyerinde uygulamakta olduğu grevi, maddi ve manevi olarak sununa kadar destekliyoruz. Baksan patronu, mamüllerine yüzde 150 zam yaptığı halde, işçilere, Uzlaştırma Kurulu kararındaki zammı bile vermemekle ne kadar katı olduğunu göstermiştir.» demiştir.

Diğer taraftan, Çaycuma kağıt fabrikasında çalışan işçilerde, Baksan işçilerinin yanında olduklarını belirtmişler ve grevdeki arkadaşlarına maddi ve manevi yardım kampanyası açmışlardır.

İşçi sınıfı arasındaki bu dayanışmaya, diğer işyerlerindeki sendikalar ve özellikle Zonguldak Maden İşçileri Sendikası da katılmalıdır.

tür emekçilerin hakları ancak işçi sınıfının öncülüğünde verilecek bir mücadele ile kazanılabilir. Kapitalist toplumdaki her çeşit sömürü ve haksızlığa ancak işçi sınıfı son verebilir.

Çatalağzın da berberlik yapan zanaatçı arkadaşımızın hak alma mücadelesi konusundaki yaklaşımı da doğru. Evet, bütün haklar söke söke alınmalıdır. Kazanılan hakların kalıcı ve sürekli olması ancak böyle mümkün olur. İşçi sınıfının bilinçli ve kararlı mücadelesi ile sömürü düzeni mutlaka yıkılacaktır.

Gazetemize gelen mektupları ileriki sayılarımızda da yayınlamaya devam edeceğiz. Bütün okuyucularımıza selâmlar.

işçi davası

Okuyucularımıza Çağrı

İŞÇİ DAVASI, İŞÇİLERİN GAZETESİDİR. Bütün işçiler, bütün okuyucular gazetenize yazın. İşyeri haberlerini, çevre haberlerini yazın. Önemli gördüğümüz konularda yazın.

Ayrıca gazetede yazılan yazıları eleştirin. Beğenip, beğenmediğiniz yazıları bildirin.

Ayrıca gazetede yazılmasını istediğiniz konuları bildirin. Sorularınız varsa sorun. Böylece hepimizin gazetesini, hep birlikte her gün biraz daha iyiye götürmüş olacağız.

KAPİTALİST EKONOMİDE SÖMÜRÜ YOLLARI:

PİRİMLİ ÇALIŞMA NEDİR

- İşçilerin pirim için çok yoğun çalışması normal ücretlerin işçinin geçimini sağlayamadığını gösterir
- Fazla yorulan işçi daha çok kaza yapmaktadır
- Fazla yorulan işçi sendikal ve siyasal hayattan kopmaktadır
- Sendikalar, işçilerin pirimli çalışmaya ihtiyaç duymayacakları seviyede ücret zammı almaları için

Sömürü oranını arttırmanın diğer yolları

Kapitalizmin gelişmesine paralel olarak, sermaye sahipleri de işçileri daha çok çalıştırmaya ve daha çok sömürmenin yollarını aramaya başlamışlardır. Öyleki bu konuda isim yapmış uzmanlar bile ortaya çıkmıştır. Bu çaba giderek siyasal hedefli formüllerin ortaya çıkmasını getirmiştir. Bunlar nelerdir?

1 — FAZLA MESAI : Fazla mesai, bu amaçla kullanılan klasik bir yoldur. Kapitalistler, sömürüyü arttırmak ve daha fazla kâr etmek için işçiyi daha fazla çalıştırmak yada iş gününü uzatmak isterler. İşte fazla mesai, iş gününü uzatma formülüdür.

mücadele etmelidirler

PİRİM NEDİR

Kapitalistlerin bütün derdi daha fazla kâr etmektir. Bunların kafası hep bu işe çalışır. Bütün çabaları işçilere daha fazla iş yaptırıp daha az ücret vermek içindir. İşte PİRİM SİSTEMİ de kapitalistlerin işçi sınıfını sömürmek için kullandığı usullerden birisidir.

Pirim sistemi şöyle işler : İşveren, bir işyerinde çalışan işçilere üretimi arttırmaları karşılığında normal ücretlerine ek ola-

ÜCRET NEDİR

Ücretli işçilik, kapitalist düzen içinde meydana gelmiştir. Kapitalizmin gelişmesi ile birlikte sanayi de gelişmiş, üretimin boyutları büyümüştür. Bu durum sonucu fabrikalarda, atelyelerde ve diğer işletmelerde, çok sayıda işçi, ücret karşılığı patronların hizmetinde çalışmaya başlamıştır. Kapitalist ülkelerde daima, sermaye sahipleri, çalıştırdıkları işçilere verdikleri ücreti, yaptıkları işin karşılığı gibi göstermeye çalışmışlardır. Öyleki bugün işçilerin büyük bir çoğunluğu aldıkları ücretin yaptıkları işin karşılığı olduğunu sanmaktadırlar.

ÜCRET, İŞÇİNİN YAPTIĞI İŞİN, BAŞKA BİR DEYİŞLE EMEĞİNİN KARŞILIĞI MIDIR?

Görünüşe göre, ücret, belirli bir iş süresi yada belirli bir iş karşılığında kapitalistin ödediği paradır. Yani patron, parayla, işçilerin emeğini satın almaktadır. Gerçekte ise, para karşılığında kapitaliste satılan, işçinin işgücüdür. İŞGÜCÜ, insanın etinde, kânında, beyin melekelerinde saklı bulunan iş yapma yeteneğidir. Aynı zamanda, işgücü, kapitalist sistemde piyasada satılan diğer mallar gibi ticari bir maldır. Ücret ise bu malın yani işgücünün fiyatından başka birşey değildir.

Kapitalist patron, işgücünü satın alınca, tespit edilen bir müddet süresince işçiyi çalıştırır. Çalışan işçi üretim yapar, değer yaratır. Yaratılan değere, üretim araçlarını elinde bulunduran kapitalist patron sahip çıkar. Esasen patronu ilgilendiren işgücünün bu «değer yaratma» özelliğidir. İşgücü kendi değerinden fazla değer yaratır. Bu fazla değere «artık - değer» denir. Artık değere kapitalist sahip olur ve bu onun kârının esasını teşkil eder. Kapitalist sömürü, yaratılan bu artı - değere kapitalistin el koymasından başka bir şey değildir.

İŞÇİ MADEMKİ SÖMÜRÜLÜYOR O HALDE İŞGÜCÜNÜ NEDEN SATAR?

Tek kelime ile, yaşamak satar. Sermayesi yada üretim araçları olmayan işçi, yaşamak için başkasının hizmetinde çalışmak zorundadır. İşçi, aldığı ücretle, kendisinin ve ailesinin geçim araçlarını satın alır. İşçi üretimle doğrudan ilgili olmadığı için, yarattığı ürün onu hiç ilgilendirmez. Bu sebepten ocaktan çıkardığı kömür, döktüğü çelik, dokuduğu kumaş ya hiç ilgilendirmez yada çok az ilgilendirir. Onu asıl ilgilendiren ücrettir. Onun kendisi için ürettiği şey ücrettir. Bu yüzden işçi, ancak iş saati bittikten sonra, kendisi için yaşamaya başlar.

İŞGÜCÜNÜN FİYATINI YANI ÜCRETİ TAYİN EDEN NEDİR?

İşçi sınıfı 8 saatlik iş günü hakkını uzun ve kanlı mücadelelerle kazanmıştır. Ve bu kanunlaşmıştır. Fazla mesai, patrona, bu kanun dışına çıkma imkânı verir. Aldıkları ücretle geçinemeyen işçiler fazla mesai yapmaya mecbur olurlar. Daha çok yıpranmayı getirirse bile, işçi bu durumdan pek şikâyetçi olmaz. Patron da hem ücreti düşük tuttuğu hemde işçiyi daha çok çalıştırdığı için bu işten ziyadesiyle memnun olur. Sonuç olarak işçi, hem daha fazla sömürülmüş olur hem de siyasi faaliyetde bulunamaz, sosyal olayların dışında kalır, kitap, gazete, dergi v.s. okuyamadığı için fikri yapısını geliştiremez.

2 — OTOMASYON VE YÜRÜYEN BANT SİSTEMİ : Daha çok, gelişmiş kapitalist ülkelerde kullanılır. «Ford sistemi» de denir. Bu sistemde üretim zincirleme hâle gelmiştir. İşçiler yürüyen bantlar üzerinde çalışmakta yada montaj yapmaktadırlar. İş temposunu hızlandırmak — mesela yürüyen bantın hızını dakikada 3 metreden, 4 metre sürata çıkarmak — işçilerin daha yoğun çalışması sonucunu doğuracaktır. Ve kapitalist bunu yapar. İşçilerin ücretleri ise sürat arttığı halde sabit kalır. Bu tip işletmelerde çalışan işçiler öylesine yoğun çalışırlarki, iş saatleri sonunda adeta posaları çıkmış olur. Ve çok erken yaşlarda çalışma güçlerini kaybederler.

3 — KÂRA KATILMA : Kâra katılma usulü, patronlara, hem daha çok sömürme imkânı sağlar hem de işçilerin kapitalizme karşı siyasi tavırlarını köreltir. Bu bakımdan, sermaye sınıfının, işçi sınıfına bir tuzağıdır.

Kâra katılma usulünde patron, işçilere az ücret vereceğini, yıl sonunda kârdan pay dağıtacağını açıklar. İşçiler, kapitalist işletmeyi daha çok kazandırmak ve kârdan daha çok pay almak için, daha fazla çalışırlar. Oysa diğer işçilerden daha fazla kazanmadıkları gibi, kendi patronlarına da fazladan para kazandırır. Çünkü işçiler işletmenin gerçek kârını kontrol etmek ve bilmek imkânına sahip değillerdir. Ve bu yüzden kapitalist - patron, işçilere çok az bir pay verir.

İşçiler ayrıca, kârdan pay alıyoruz diye, kapitalist mülkiyete de sahip çıkma durumuna gelirler. Bu durum, işçilerin hem sınıf bilincini yozlaştırır hem de birliğini parçalar.

4 — İŞÇİLERE HİSSE VERMEK : Kapitalist işletmeler, küçük hisse senetleri ile işçileri işletmeye ortak ederler. Bu, kapitalizmi, yaygın mülkiyetle, sosyalizme karşı korumak çabasıdır. Bu yol, küçük hisselerle sahip işçilere mülkiyet duygusunu aşılıyarak onların sınıf bilincini yozlaştırmak amacını taşır. Aynı zamanda işletmeye ortak olan işçi, sahip olma ve işletmesini kâr ettirme duygusuyla daha çok çalışır. Küçük hisse sahiplerinin, işletmenin yönetiminde ve denetiminde bir gücü yoktur. Parsayı büyük hisse sahibi kapitalistler toplar. Hissedar olan işçiler, mülkiyet duygusuyla kapitalist düzenin savunucusu olur.

rak «pirim» ödeyeceğini açıklar. Normal ücretleri ile geçimlerini sağlayamayan işçiler de bunun üzerine olağanüstü gayret gösterip üretimi arttırmaya çalışırlar. İlk bakışta bu işten hem işçi hem işveren memnundur. Üretim artışı işçinin ücretinin, işverenin de kârının artmasına yol açmıştır. Ancak işin iç yüzü böyle değildir. Pirim sistemi aslında işverenin kârını hızla artırırken işçinin daha fazla ezilmesinden ve sömürülmesinden başka sonuç vermez.

İRİM SİSTEMİNİN ZARARLARI

- * Pirim sistemi işçilerin sağlık durumlarının bozulmasına yol açar. İşçiler hem bedenen zayıflar hem de sinirleri yıpranır.
- * Pirim sistemi işverenlerin az masraf ve az işçiyle çok iş yapabilmelerini sağlar.
- * Pirim sistemi iş kazalarını artırır. Fazla çalıştıkları için dikkatleri dağılan işçiler daha fazla kaza yaparlar. İşçiler üç-beş kuruş kazanayım derken canlarını tehlikeye sokmuş olurlar.
- * Pirim sistemi işçilerin aile düzeninin bozulmasına yol açar. İşçilerin eşlerine ve çocuklarına karşı görevlerini yerine getirmelerini engeller.
- * Pirim sistemi işçiler arasında ayrılık - gayrılık yaratır. İşçiler üretimi arttırmak için birbirlerine baskı yapmaya başlarlar. İşçiler arasında yarışma hızlanır ve birbirlerine düşerler.
- * Pirim sistemi işçileri kendilerine nezaret eden ustabaşı, postabaşı, formen gibi kimselere daha fazla bağımlı duruma düşürür.
- * Pirim almak için daha sıkı ve daha uzun çalışan işçiler, işyeri dışında KENDİSİ İÇİN yaşama imkanından yoksun ka-

Ücret, işçinin ürettiği maldan aldığı pay değildir. Kapitalist patron, üretime başlamadan önce işçinin ücretini vermiştir. Daha açık deyişle, yatırmayı hesapladığı sermaye içinde işçi ücretlerinin payını ayırmıştır. Ancak, hafta sonunda veya ay sonunda ödeme yapıldığı için, bu göze çarpmaz.

Çalışan işçinin, yarın, öbürün ve devamlı üretim yapabilmesi, kendisi için gerekli geçim araçlarını alabilmesine bağlıdır. İşçinin geçim araçları en başta alacağı gıdadır, giyim araçlarıdır, ev kirasıdır. Ve evindeki bazı zaruri eşyalardır. İşte bütün bunlara yapılan masraflar, işgücünün üretim masraflarıdır. Yani işçiyi işçi olarak muhafaza etmek ve onu bir işçi yapmak için gerekli masraflardır. Bundan dolayıdır ki ücret, işçinin geçimi için gerekli malların fiyatı tarafından tayin edilir.

Ayrıca işçinin eğitimi ve yıpranması da hesaba katılır. Üretim yapan işçinin belli bir seviyede eğitim görmesi gerekir. Yine bunun gibi, tıpkı yıpranan makinenin yenilenmesine benzer şekilde, işçinin yenilenmesi gerekir. Yıpranan ve ölen işçilerin yerine, yeni nesil işçilerin yetiştirilmesi gerekir. Bu yüzden işçinin eğitimi, çocuklarını yetiştirmesi de ücreti tayin eden unsurlar arasındadır. Sonuç olarak diyebilirizki ÜCRET, işçinin geçim ve tekrar üretim masraflarından meydana gelir. Yani işveren - patron, bunların karşılığını ifade eden ölçüde ücret verir.

Ücretin, işçinin geçim ve tekrar üretim masraflarının karşılığı olduğunu şu şekilde örneklileyebiliriz: Bir motor, diyelimki 8 saat çalıştığında 50 litre benzin yakıyor. Yarın, yeniden 8 saat daha çalışması için, çalışmaya başlamadan önce bir evvelki gün tükettiği 50 litre benzinin yerine konması, deponun yeniden dolması gerekir. İşte patronun işçiye ödediği ücret bu vazifeyi görür.

Ücretler, işçilere iki esasa göre ödenir :

- 1 — zamana göre ücret
- 2 — parça başına ücret

ZAMANA GÖRE ÜCRET, saat ücreti olarak veya günlük ücret olarak ödenir.

PARÇA BAŞINA ÜCRETLE ise işçi, ürettiği her bir parça mal için belli bir miktar para alır. Bu durumda, işçi daha çok mal üretip, daha çok kazanmak için yoğun çalışır. Bir günde kazanılan para, genel ücret seviyesini aşarsa, kapitalist bu sefer parça başı ücreti düşürür. Netice olarak, kapitalistler bu sistemi, işçileri daha çok çalıştırmak ve daha çok sömürmek için kullanırlar.

lır. Yorgun ve bitkin düşen işçiler, çalışma saatlerinden arta kalan zamanlarını değerlendirme gücünü kendilerinde bulamazlar. Sendikal ve siyasal çalışmalardan uzak kalırlar. Gazete ve kitap bile okuyamazlar.. Kişilikleri günden güne yozlaşan işçilerde zararlı alışkanlıklar yayılmaya başlar. Böylece pirim sistemi işçilerin sınıf mücadelesini kösteklemiş olur. Pirim

sisteminin en önemli sakıncası da budur.

Sonuç olarak: pirim sistemi işçinin değil, işverenin yararına işler. İşverenler de bunu çok iyi bilir. Bu nedenle ücretleri kasten düşük tutarlar. İşçileri pirime muhtaç duruma sokarlar. İşverenler böylece işçileri istedikleri gibi sömürme yolunu bulurlar. Tek kelimeyle söylersek, pirim sistemi, sermaye sınıfının işçi sınıfına kurduğu bir tuzaktır.

İŞÇİ DAVASI

RÖPORTAJ:

E.K.İ. de uygulanan pirim sisteminden şikâyetçi maden işçileri.

Maden işçileri pirim sisteminden şikâyetçi

Soru : Ne iş yapıyorsun?

Cevap: E.K.İ. Ocaklarında kazmacıyım.

Soru : Kaç senelik kazmacısın? Kaç lira yevmiyen var?

Cevap: 11 senelik kazmacı ustasıyım. Yevmiyem 84,50 Tl. dir.

Soru : Evlimisin? Kaç çocuğun var, aldığın para yetiyormu?

Cevap: 5 çocuğum var. İkisi ilk okulda okuyor. Aldığım para yetmiyor. Çok kesinti oluyor.

Soru : Ne kadar pirim alıyorsun. Mesela hiç iki metrelik bir damarda çalıştığın ayak oldumu? Bu ayakta hergün bir sarma çalıştığında ay sonunda kaç lira pirim aldın. Böyle bir ayakta istenen prevü (pirimsiz iş) nedir?

Cevap: Senede ortalama pirimimiz 200 - 600 lira arasında oluyor. Böyle düzgün ayakta çalışmamız çok ender. Çalıştığımız zaman pirim almamız kartiye prevüsüne bağlı. Fakat prevüyü daima yüksek tutuyorlar. Bu bakımdan böyle bir ayakta pirim 200 lirayı pek geçmez.

Soru : Normal olarak her ay pirim almıyorsun?

Erdemir işçisi karar gününde Sözleşme yetkisini maden-iş'in almâsı bekleniyor

On yıllık çok hareketli mücadele ortamı Erdemir işçilerine önemli nitelikler kazandırmıştır. Örneğin, Erdemir'de sözleşme yapan her sendika, sözleşme görüşmelerinin en küçük ayrıntısından grev kararına kadar her konuda işçinin onayını almak, ona danışmak zorunluluğunu duymuştur.

Nitekim, son dönem sözleşmesi 77 gün süren bir grev sonucunda çok başarılı bir biçimde sonuçlanmasına rağmen, bir takım parasal konularda (aidat ve ben-

zeri) «İŞÇİNİN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI» ilkesinin (işçi ileriye dönük kararlarında söz sahibidir bahanesiyle) çiğnenmesinden ötürü, işçi - sendika ilişkileri, bazı kaypak unsurların da yardımıyla işçi - sendika çelişmesine dönüştürülmüştür. Bu çelişmeden gerek işveren, gerekse bir takım sarı sendikacılar yararlanmak istemişlerdir.

Bugün Erdemir'de, bir yanda işveren yanlısı sarı bir sendika, diğer yanda ise, işçiden yana

olmakla beraber, işçinin parasal konularda aldığı kararları çiğnemmiş bir sendika vardır.

SENDİKA REKABETİ İŞÇİLERİN ALEYHİNE DİR

İşçilerin sendika örgütlerindeki bütünlüğü, işyerinde işçilerin canlı güvenini kazanmış sendikaların karşısında, diğer bir sendikayı örgütlemek isteyen sendikacıların özel çalışmalarını ile daima bozulmuştur.

Bugün hem TÜRK - İŞ içinde, hem de DİSK içinde belli bir yönetici kesimi artık işçi niteliğini kaybetmiştir. Ya sıradan bir meslek anlayışı içinde, yada işçi aristokrasisi niteliği ile görevlerini sürdürmektedirler. Bu vasıftaki sendika yöneticileri, işçilerin kendiliğinden gelen ekonomik isteklerini, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesine uyan bir tarzda, kapitalistlerin programları içinde değerlendirmişlerdir.

Her toplu sözleşme döneminde, işçiler, işyerlerinde «sendika seçme özgürlüğü» adına, sendika rekabeti içine düşürülmüştür. Bu durum, işçilerin, sınıf örgütleri olan sendikalardaki birlik ve beraberliğini devamlı olarak bozmuştur. Halbuki, işçilerin, işverenler

E.K.İ. DE PİRİM

Kapitalist ekonomilerdeki her işletmede olduğu ve her işverenin yaptığı gibi Ereğli Kömürleri İşletmesinde de (E.K.İ.) pirimin amacı, işçileri daha fazla çalıştırmak, işçileri daha fazla sömürmektir.

Kısaca özetlersek E.K.İ. deki pirim sistemi şöyledir: Önce pirimler üç ana grupta toplanır.

1 — HESABI PİRİMLER

Bu prim, yapılan işin neticesine göre direkt üretimde çalışanlara verilir. E.K.İ. de işlettiği

çıkarrır. Böyle bir damarda kazmacıdan 9 ton kömür istenir. Bu durumda günde 6 ton prime tabi kömür çıkarılmış olur. Prime tabi kömürün bir aylık bedeli yaklaşık 63 bin liradır. Buna rağmen kazmacının alacağı pirim 600 lira yedeğinin ise 450 lira civarındadır. Yani kazmacı yarattığı değer ancak yüzde birini alır. Çünkü 9 tondan fazla her ton için pirim 10 lira civarındadır. Ve fazla ton başına 10 lira pirimin yüzde 60'ını kazmacı ve yedeği, geri kalanını da diğer ayak işçileri paylaşır. Kısaca bir kazmacı

Cevap: Senede iki üç ay iyi pirim alırız. Diğer aylarda pek pirim alamıyoruz.

Soru : Kartiyenin prevüsü sence yüksekmi?

Cevap: Kartiyenin prevüsü yüksek. Sebebi de işçilerin fazla pirim almaması için prevüyü devamlı yüksek tutuyorlar.

Soru : Pirimlerin kesilmesi şikâyetleri doğrumu? Hangi hallerde pirim kesiliyor. Kesintiyi ve sebebini size söylüyorlarmı?

Cevap: Prim kesilmesi doğrudur. Pirimlerin kesilmesini söylemiyorlar. Türlü sebepler gösteriyorlar. Neymiş kömürü kazmacı taşlı veriyormuş, yok direği çok harcamış gibi bahanelerle pirimlerimiz kesiliyor. İşçi arkadaşlar pirim alalım diye çok çalışmak zorunda ve az direk, malzeme harcama zorunda oluyoruz.

Soru : Ocakta kaç saat çalışıyorsun? Geç kalıyorsan bunda pirim almanın rolü varmı?

Cevap: Kuyu başından kafese binip akşam kafesten çıkana kadarki zaman 11 saati buluyor. Bu zaman çoğu defa 12 saati bulur. İşimizi bu zaman zarfında ancak bitirebiliyoruz. Geç kalmamızda pirim almanın rolü olmuyor. Geç kaldı diye pirim vermeyi bırak, hazır hak ettiğimiz pirimler bile hakkıyla verilmiyor. «İşimiz bitmiyor, geç kalıyoruz» diyince de «pirim alıyorsun, tabii, çalışacaksın» diyorlar.

Soru : Pirim hakkındaki şikâyetlerin nasıl giderilebilir? Bunun için hiç sendikaya başvurdu mu?

Cevap: Sendikaya çok defa başvuruyoruz. Fakat ismin ne, cismin ne diye birkaç kelime konuşuyorlar. Ondan sonra durum aynı değişen birşey yok. Bizim sendikadaki arkadaşlarımız sendikaya geçtikten sonra işçi arkadaşı düşünmüyor. Hepsini işçi arkadaşın kanını emmeye alışmış. Sendikaya gide - gele sendikanın yolunu düzelttik. Asfalt haline geldi. Artık ne verirlerse onu alalım diyoruz. Bir tabir vardır. Sel önünden kütük kapmaya benziyor, biz işçilerin hali.

Soru : Sence pirim alacağına yevmiyen yükseltilmiş olsa ve normal şekilde çalışman sağlansa nasıl olur?

Cevap: Bu soruyu hiç düşünmedim. Ama senenin iki üç ayında pirim alacağına her ay daha iyi para almak elbette daha iyidir.

GAZETENE ABONE OL

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi : Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür : Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri : Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat : 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi : P.K. 68 — Zonguldak. Tel : 3886 Abone : Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi ve Tertip : Başaran Matbaası / Baskı : ARZU Matbaası / Baskı tarihi: 26.3.75

her fazla ton için azami 3,5 lira, yedeği 2,5 lira alır.

- Uzun ayak kazı pirimi,
- Dişli ayaklar pirimi,
- Taban pirimi,
- Lağım pirimi,
- Atölye pirimi,
- Lavvar pirimi,
- Nezaretçi pirimi. vs.

2 — TAKDİRİ PİRİMLER :

Bu pirim, üretimle direkt ilişkisi olmayan, yardımcı sınıf işçilere verilir. Bürolarda çalışan yevmiyeli personele 5 yevmiyesi tutarında, diğer işçilere ise 10 yevmiyesi tutarında pirim VERİLEBİLİR. Tatbikatta ise azami sınır olan 5 ve 10 yevmiye tutarındaki pirim hemen hiçbir işçiye verilmez. Bu pirimi vermek veya vermemek tamamen iş amirine bağlıdır. İşçilerin çok şikâyet ettikleri pirimdir. İşveren bu pirimi işçi üzerinde baskı unsuru olarak ve işçiyi bölmek için kullanır.

3 — FEVKALADE PİRİMLER

Göçükten adam kurtarmak, madenin özel şartlarından gelen durumlarda yararlılık göstermek vs. gibi özel hallerde verilen bir pirimdir.

Konumuz bakımından bizi daha çok ilgilendiren hesabi pirimlerdir. Bunlardan da 1 — Kömürde, 2 — Taştaki çalışmaya uygulanan pirimlere bakalım.

Uzun ayak bir çeşit kömür istihsal ünitesidir. Burada kömür kazan işçiye kazmacı denir. İki metre kalınlığında kömür olan bir uzun ayakta bir kazmacı dört metrelik bir sarma kullandığında (ki genellikle bu kadar iş istenir) oradan yaklaşık 15 ton kömür

her fazla ton için azami 3,5 lira, yedeği 2,5 lira alır.

Ayn şekilde lağımlarda (taşta açılan galerilerde) 10 metre karelik bir kesitte normal aylık ilerleme 21 metredir. 52 metre ilerleme yapan yani ikibuçuk aylık işi bir ayda yapan lağım ustanın alacağı pirim 1087 lira, işçinin alacağıysa 724 liradır. Kısacası ikibuçuk aylık işi bir ayda yapmasına rağmen işçiler aylık parasının yarısı kadar bile pirim alamamaktadırlar.

Bu hesaplamalar kağıt üzerindeki hesaplamalardır. Gerçekte ise işçiler, a) Pirimlerinin haksız yere ceza olarak kesildiğini, b) Pirimlerin yapılan işe uygun olarak verilmediğini, az pirim aldıklarını, c) Geçmişteki kadar iş yapmış olmalarına rağmen pirimlerin giderek azaldığından şikâyet etmektedirler.

E.K.İ ocaklarının özellikleri dikkate alındığında pirimli çalışmanın maden işçilerine oldukça pahalıya mal olduğu görülecektir. Ocaklarda çalışma şartlarının tehlikesinden dolayı çok dikkatli çalışmak gerekir. Kazı sınıfı işçilerine verilen normal iş bile 8 saatte bitirilememektedir. Öyle ki bazı işçileri iş başında ekmek yemeye dahi vakit bulamamaktadırlar. Pirim almak için daha yoğun çalışan işçiler daha fazla kazaya uğramaktadırlar. İşçiler pirim almak için fazla çalışırlar. Çünkü, kazı sınıfı işçileri bir ay ocağa çalışır, bir ay köyünde durur. Yani aldığı bir aylıkla iki ay geçinmek zorundadır. Ayrıca nezaretçi pirimini, az tahkimat malzemesi kullanmakta çoğaltır. Dolayısıyla tahkimat malzemesinden kısıntı yapılır. Bu da emniyeti azaltır. Böyle bir pirim uygulaması ise tabii ki yanlıştır.

karşısında — bir iş yerinde, tek bir sendikada — sıkılı bir yumruk gibi olmaları, sınıfsal menfaatlerini koruyabilmeleri için zorunludur.

Türkiye Maden - İş Sendikası içinde saf tutan Erdemir işçileri yine bir yetki çekişmesi içine düşürülmüştür. Yetkili sendikanın hangisi olacağını, kağıt üzerinde belli olmayacağı, bizzat sendikaların kendi bildirilerinden belli olmaktadır. İki sendikanın yöneticileri, birbirlerini sahte belge tanzim etmekle suçlamaktadırlar. Şu halde, yetkili sendikanın hangisi olacağını, en doğru kararını, güvendiği liderleriyle birlikte yine Erdemir işçileri, bizzat kendileri vereceklerdir.

Referandum Nedir

Referandum şunlar için yapılır :

- * İşyerinde, işçileri gerçekten temsil edecek sendikanın sözleşme yapması için.
- * Üye kayıtlarında sahte fişler düzenlenmesi oyununa son vermek için.
- * Sahte üye fişlerine karşı, sendikaların noter aracılığı ile istifalar yoluyla, işçilerin yüzbinlerce lirasının çarçur edilmesini önlemek için.
- * İşçiler ve sendikası arasındaki örgütsel bağlara işverenin müdahalesini önlemek için.
- * İşçinin, işverene karşı mücadelesini yürütecek sendikasını tayin etmesi için.

Referandum, işçi sınıfının demokratik mücadelesiyle elde ettiği bir haktır. Ancak her oylama referandum değildir. Referandum, gizli oy - açık sayım olarak yapıldığında, işçiler için bir anlam taşır.